Dosarul nr. *1-22190620-05-21rji-28082023* Prima instanță: Judecătoria Cahul,

sediul Taraclia
Judecător Andrei Scripcenco

Curtea de Apel Cahul

D E C I Z I E
În numele Legii

19 ianuarie 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
în componența sa:
Președintele ședinței de judecată, judecător: ***Vitalie Movilă*****,**
Judecătorii: ***Evghenii Dvurecenschii*****,** ***Serghei Pilipenco***

judecând în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile ordinare declarate de către Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia și condamnatul Curudimov Dmitrii, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 08 august 2023, pronunțată în cauza, la plângerea condamnatului Curudimov Dmitri împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova, referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Asupra recursului, în baza materialelor și actelor dosarului cât și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul Judiciar,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 29 decembrie 2022, condamnatul Curudimov Dmitri, a depus la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia, plângerea împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova, prin care a solicitat:

- Admiterea plângerii spre examinare.

- Desemnarea avocatului din oficiu pentru apărarea intereselor sale, deoarece se află în detenție.

- Emiterea hotărârii de constatare a încălcărilor art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în urma deținerii în Penitenciarul nr. 5 Cahul în perioada din 31 octombrie 2017 până la 18 ianuarie 2018 și din 30 septembrie 2021 până la emiterea hotărârii judecătorești.

- În conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și art. 473^4 alin. (6) Cod de procedură penală, să fie redusă pedeapsa pentru perioada deținerii în calitate de prevenit, calculând 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

- În partea rămasă, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, să fie redusă pedeapsa calculând 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție.

- Asigurarea prezenței sale în cadrul judecării cauzei, deoarece se află în detenție.

- Admiterea plângerii integral.

În motivarea plângerii s-a invocat că, în perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 5 Cahul, a fost încălcat dreptul său la suprafața locativă de 4 m^2, or, a fost deținut în celulă nr. 43 cu suprafața de 12 m^2 unde se dețineau 6 condamnați și în celule nr. 49 și nr. 45 unde era situația similară. Faptele respective denotă încălcarea dreptului său la beneficierea de suprafața locativă prevăzută de art. 3 din Convenție, deoarece suprafața de 3 m^2 pentru condamnat contravine prevederilor normei respective.

Totodată susține că, în Penitenciarul nr. 5 Cahul hrana este de o calitate proastă și nu sunt respectate norme de alimentație. În fiecare zi condamnaților li se oferă una și aceeași hrană, iar din cauza finanțării insuficiente produse utilizate la prepararea hranei sunt de calitatea inferioară. Spre exemplu, legume sunt procurate în perioadă de toamnă, iar din cauza lipsei condițiilor de păstrare la instituție penitenciară, până la sezonul viitor ajung în stare de putrefacție.

Respectiv, hrana este preparată din produse necalitative, prin ce se pune în pericol starea lui de sănătate.

Totodată, în spațiul locativ în care se deține, în perioadă de iarnă temperatura aerului nu atinge 16^0C, din ce rezultă că este deținut în condiții de detenție inadmisibile.

În celule în care se deținea permanent persistau șobolani și diferite insecte, iar Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul foarte rar efectuează lucrări de dezinsecție și deratizare însă, aceste acțiuni nu duc la rezolvarea problemei.

Potrivit încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 21 martie 2019 emis în privința lui, judecătorul de instrucție a constatat încălcarea art.3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și anume a constatat prezența șobolanilor și insectelor în celule în care s-a deținut, existența veceului deschis precum și a constatat încălcarea dreptului la spațiul locativ garantat și alte aspecte inumane și degradante.

Potrivit încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 25 noiembrie 2019, au fost constatate încălcări ale art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în cadrul deținerii sale în Penitenciarul nr. 5 Cahul, în perioada aflării în arest preventiv. În special, judecătorul de instrucție a constatat că, în hrană au fost depistate insecte și păr de om, amplasarea canalizării în apropiere cu spațiul locativ. Despre încheierile sus menționate reprezentantul Penitenciarului nr. 5 Cahul cunoaște cu certitudine, și nu este rezonabil de negat faptele invocate.

De asemenea susține că, în Penitenciarul nr. 5 Cahul asistența medicală nu corespunde normelor prevăzute, și lipsesc medici de profil. În Penitenciarul nr. 5 Cahul nu se asigură asistență medicală în condiții confidențiale, ce reprezintă încălcarea prevederilor art. 3 din Convenția. De asemenea, în Penitenciarul nr. 5 Cahul lipsesc medicul stomatolog și medicul psihiatru, iar în cazul durerilor acute și necesității urgente, asistența medicală nu se acordă. În cadrul Penitenciarului nr. 5 Cahul sunt felceri, dar nu sunt competenți de stabilit diagnoza precum și să asigure asistență medicală. Argumentele reprezentantului instituției penitenciare precum că au contracte încheiate cu centre medicale, nu reprezintă dovadă că asistență medicală se acordă la timp.

De asemenea susține că, în celule lipsește sistemul de ventilare, ce nu permite pătrunderea aerului curat în celule.

Totodată, în cadrul instituției penitenciare lipsesc spații pentru fumători, reieșind din ce deținuții sunt nevoiți să fumeze în spații locative, din care motive în celule permanent există fum.

Totodată consideră că, efectuarea băii odată pe săptămână nu este suficient pentru respectarea igienei personale.

La fel, în Penitenciarul nr. 5 Cahul lipsesc condiții de uscare a hainelor, mai ales în perioadă de iarnă, condamnații sunt lipsiți de posibilitate de a usca hainele. Din aceste motive, sunt nevoiți să usuce hainele în celule, ce ridică nivelul de umezeală în spațiile locative și contribuie la apariția mucegaiului. Iar prezența mucegaiului pune în pericol sănătatea sa.

De asemenea, în celule unde se deținea lipsea lumina naturală, iar din cauza supraaglomerării celulelor, în fiecare zi era nevoit să se afle în spațiul locativ unde este nevoie să citească și să scrie, iar lumina redusă influențează negativ asupra vederii sale.

Astfel consideră că, condiții de detenție în care s-a deținut sunt inumane și degradante.

În drept, plângerea a fost întemeiată pe prevederile art. art. 473^1 – 473^4 Cod de procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 februarie 2023, a fost declinată competența privind examinarea plângerii condamnatului Curudimov Dmitrii, în favoarea Judecătoriei Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2023, a fost declinată competența de examinare a plângerii condamnatului Curudimov Dmitrii, în favoarea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia.

Poziția judecătorului de instrucție.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 08 august 2023, s-a dispus:

- Se admite parțial plângerea.
- Se constată deținerea în condiții contrare art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a lui Curudimov Dmitri în baza sentinței de condamnare, în perioada de 524 zile, în Penitenciarul nr. 5 Cahul în perioada din 05.10.2021 – 12.02.2023 și în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada din 13.02.2023 – 12.03.2023.

- Se reduce pedeapsa neexecutată de către Curudimov Dmitri, pentru deținerea în condiții contrare de detenție în calitate de condamnat, calculând 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, ce constituie 104 zile, și în total se reduce pedeapsa neexecutată lui Curudimov Dmitri cu 104 zile.

- Se respinge ca fiind depusă tardiv, plângerea condamnatului Curudimov Dmitri, privind condiții de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul, în perioada deținerii din 03.11.2017 – 17.01.2018.

- Se respinge ca neîntemeiată, plângerea condamnatului Curudimov Dmitri cu privire la deținerea în condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia.

Solicitarea și argumentele recurentului.

La data de 14 august 2023, Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia, prin intermediul reprezentantului Andrei Bușmachiu, a declarat recurs împotriva încheierii judecătorești, prin care a solicitat:

- Admiterea recursului.

- Casarea parțială a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, în partea reducerii termenului neexecutat, pentru condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Penitenciarul nr. 5 Cahul, emisă la plângerea condamnatului Curudimov Dmitrii.

- Pronunțarea unei noi hotărâri, prin care plângerea condamnatului Curudimov Dmitrii, împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția, cu reducerea pedepsei, să fie respinsă.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea judecătorului de instrucție este ilegală și pasibilă casării, din următoarele considerente.

Susține că, la examinarea plângerii condamnatului privind condiții de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 5 Cahul, judecătorul de instrucție s-a bazat numai pe afirmațiile condamnatului, și nu a luat în considerație probele prezentate de instituția penitenciară, care combat pretențiile condamnatului.

Susține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, lipsa de spațiu locativ garantat condamnatului de 4 m^2 reprezintă încălcare doar în cazul în care este însoțită de alte condiții de detenție materiale precare, cum ar fi lipsa de acces la curtea pentru plimbări, lipsa accesului la lumina naturală, ventilație insuficientă, temperatura insuficientă în celule și alte. Astfel consideră că, judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, ce denotă netemeinicia încheierii contestate.

Consideră că, faptul că condamnatul Curudimov Dmitrii nu a fost deținut în condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 13 și Penitenciarul nr. 5 Cahul, a fost demonstrat prin Raport de evaluare a condițiilor de detenție prezentat de Administrația Penitenciarului.

Potrivit Raportului celule în care s-a deținut condamnatul Curudimov Dmitrii, sun amenajate conform prevederilor anexei nr. 22 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, cu inventar de dotare necesare. În perioada de toamnă-iarna temperatura aerului în spațiile locative nu este mai mică de 18^0C. Accesul la lumină în celule este asigurat prin intermediul geamurilor și cu ajutorul becurilor electrice de puterea de 100W. Aerisirea celulelor se efectuează prin intermediul geamului și oberlihtului, amplasat mai sus de ușa de intrare în celulă. Celule sunt asigurate cu closet, care este despărțit de restul celulei prin perete. În ceea ce privește starea sanitar-igienică a celulei, susține că condamnații sunt obligați să respecte igienă personală a încăperii, și să mențină curățenia în încăperile de detenție.

Totodată menționează că, deținuții sunt asigurați cu minimum necesar pentru trai în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Justiției nr. 512 din 26 decembrie 2007 cu privire la aprobarea regulamentului privind organizarea alimentației deținuților din penitenciare și Ordinul Ministerului Justiției nr. 100 din 07 martie 2007 cu privire la aprobarea normelor de alimentație a deținuților pentru cazurile excepționale când aprovizionarea deținuților cu hrană caldă nu este posibilă și normele de substituire a unor produse cu altele.

Hrana se distribuie conform rației alimentare și tabelului de repartiție a alimentelor de către instituție, ce dispune la depozit, respectând cantitatea calorică.

În ceea ce ține de plimbările deținuților, acestea se desfășoară conform prevederilor art. 215 din Codul de executare, iar durata plimbărilor deținuților se stabilește de administrația instituției penitenciare, și plimbările se organizează conform unui grafic mobil.

Săptămânal conform graficului, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău deținuții beneficiază de baie, fiind asigurat totodată accesul permanent la apă potabilă, de la apeductul comun al mun. Chișinău.

În ceea ce privește asistență medicală, susține că pe perioada detenției condamnatului Curudimov Dmitrii acestuia a fost asigurată asistență medicală, de fiecare dată când a fost necesară.

Respectiv rezultă că, fiind în detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, condamnatul Curudimov Dmitrii nu s-a confruntat cu deținerea în condiții de detenție inumane și degradante.

De asemenea, și prin Raportul prezentat de Penitenciarul nr. 5 Cahul s-a constatat că, condamnatul Curudimov Dmitrii nu s-a confruntat cu condiții precare de detenție în perioada deținerii în această instituție penitenciară.

Potrivit Raportului prezentat, celule nr. 54, 43, 49, 45 în care s-a deținut condamnatul Curudimov Dmitrii, dispun de ventilare naturală și ventilare artificială prin intermediul instalațiilor de ventilare. De asemenea celule sunt iluminate natural cât și prin intermediul becurilor de putere 100W. Totodată, blocul sanitar este despărțit de spațiul locativ prin perete. Totodată, celule sunt asigurate cu mobilierul necesar conform Anexei nr. 22 din Statutul executării pedepsei de către condamnați. Temperatura aerului în celule în perioadă de toamnă-iarnă, nu este mai mică de 18^0C.

De asemenea susține că, conform Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor în Republica Moldova în anul 2020, la pct. 3.3 privind situația persoanelor deținute în instituțiile penitenciare, se menționează că în urma vizitei membrilor Comitetului european pentru prevenirea Torturii în Penitenciarul nr. 5 Cahul, majoritatea deținuților intervievați de delegație nu au făcut nici o acuzație de rele tratamente din partea personalului și condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 1 Taraclia, au fost considerate satisfăcătoare.

În drept, recursul a fost formulat pe prevederile art. art. 472, 473 alin. (4), 445 alin. (1), 473^2 alin. (3), (5) și 473^4 alin. (9) Cod de procedură penală.

La data de 14 august 2023, condamnatul Curudimov Dmitrii a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 08 august 2023, solicitând reducerea din pedeapsa neexecutată a perioadei deținerii sale în condiții de detenție precare în calitate de prevenit din 30 septembrie 2021 – 13 decembrie 2022, aplicând prevederile art. 385 Cod de procedură penală.

În motivarea recursului s-a invocat că, judecătorul de instrucție incorect a respins plângerea sa împotriva deținerii în condiții de detenție precare în calitate de prevenit ca fiind depusă tardiv.

Motive de drept pe care se întemeiază recursul nu au fost invocate.

Termenul de declarare a recursurilor.

În conformitate cu art. 473^4 alin. (9) Cod de procedură penală, în vigoare până la modificările actuale „*încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare.*"

Colegiul judiciar constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia a fost pronunțată la data de 08 august 2023, cu prezența părților.

Recursurile au fost înregistrate de către Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia și condamnatul Curudimov Dmitrii la data de 14 august 2023, din care considerente Colegiul judiciar constată că, termenul legal de declarare a recursurilor a fost respectat.

Aprecierea instanței de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursurile declarate, Colegiul judiciar consideră că, recursurile declarate urmează să fie respinse ca nefondate, cu menținerea încheierii judecătorului de instrucție, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală „*recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*"

În conformitate cu art. 448 alin. (1), (2) Cod de procedură penală „*judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza*

materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs."

Conform art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală „*judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.*"

Colegiul judiciar consideră că, judecătorul de instrucție a determinat toate circumstanțe de fapt importante pentru justă soluționare a cauzei, apreciind corect probele prezentate și emițând soluția care urmează să fie menținută.

Conform art. 473^2 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală „*plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat.*

Plângerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi, copiile plângerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.

Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei."

În conformitate cu art. 473^3 alin. (1), (2) Cod de procedură penală „*plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile*

condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare."

În conformitate cu art. 473[4] alin. (1), (2), (4) Cod de procedură penală „*la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.*

La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate.

În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat."

Din materialele dosarului rezultă că, condamnatul Curudimov Dmitrii execută pedeapsa stabilită prin sentința *****, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. *****, fiind condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 10 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activitatea legată de circulația drogurilor și substanțelor psihotrope pe termen de 5 ani (f/d 96-113).

Din materialele dosarului rezultă că, condamnatul Curudimov Dmitrii pe perioada detenție, s-a deținut în Penitenciarul nr. 5 Cahul, Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 1 Taraclia, și a invocat pretenții referitor la condițiile de detenție din toate instituțiile penitenciare în care a fost deținut.

Colegiul judiciar consideră că, judecătorul de instrucție corect a reținut deținerea condamnatului Curudimov Dmitrii în condiții precare de detenție în

Penitenciarul nr. 13 Chișinău, contrar argumentelor invocate în recursul Administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia.

Potrivit Raportului prezentat de Administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău rezultă că, condamnatul Curudimov Dmitrii s-a deținut în respectiva instituție penitenciară în perioada din 13.02.2023 – 13.03.2023 (f/d 167-169).

Colegiul judiciar constată că, potrivit Raportului Comisiei naționale pentru prevenirea torturii din 04 ianuarie 2018 în urma vizitei în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, s-a constatat că Penitenciarul nr. 13 Chișinău reprezintă un izvor de stres, care contribuie la creșterea gândurilor suicidale. În special s-a constatat problema supraaglomerării celulelor, fiind constatat că, fiecărui condamnat revine suprafața locativă de 2,1 m^2, ceea ce este suprafața mai mică garantată de lege. Totodată, au fost constatate probleme cu asigurarea deținuților cu lenjerie de pat și privind hrana de calitate necorespunzătoare a deținuților.

Aceleași constatări au fost făcute în Raportul întocmit de către Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova din 22 decembrie 2014, ceea ce demonstrează faptul că, din anul 2014 până în anul 2018 nu s-a înregistrat dinamica pozitivă cu privire la îmbunătățirea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

De asemenea, condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău, de mai multe ori au fost obiectul examinării a Curții Europene a Drepturilor Omului, care în mai multe cauze împotriva Republicii Moldova, a constatat încălcarea drepturilor condamnaților garantate de art. 3 din Convenție, deținuți în Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Colegiul judiciar consideră că, Raportul Administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău privind evaluarea condițiilor de detenție prezentat la materialele dosarului urmează să fie apreciat critic.

Colegiul judiciar constată că, prin acest raport nu au fost combătute pretențiile înaintate de condamnatul Curudimov Dmitrii față de condiții de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Nu au fost combătute pretențiile cu privire la supraaglomerarea a celulelor, or, nu a fost indicat câți condamnați au fost deținuți împreună cu Curudimov Dmitrii în celulă, și ce suprafața revenea fiecărui condamnat. Totodată, nu a fost indicat dacă suprafața blocului sanitar a fost inclusă sau nu în suprafața celulelor în care se deținea condamnatul

Curudimov Dmitrii, iar potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, suprafața blocului sanitare nu urmează să fie inclusă în suprafața celulei.

Colegiul judiciar constată că, datele din Raportul prezentat de către Administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău, sunt unele de ordin general, și nicidecum nu elucidează situația personală a condamnatului Curudimov Dmitrii în perioada detenției acestuia în respectiva instituție penitenciară.

Astfel rezultă că, Raportul prezentat nu oferă răspunsurile la toate pretențiile invocate de condamnatul Curudimov Dmitrii, și nu combate constatările efectuate de organele naționale și internaționale din domeniul combaterii torturii și tratamentului inuman și degradant, precum și cele constatate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitor la condiții de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Respectiv, la caz de către instituția penitenciară nu a fost probat faptul că, condiții de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău corespund nivelului minim prevăzute de art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De aceea, judecătorul de instrucție întemeiat a concluzionat asupra încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenție a condamnatului Curudimov Dmitrii, în perioada deținerii în Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

În ceea ce privește Penitenciarul nr. 5 Cahul, Colegiul judiciar la fel consideră că judecătorul de instrucție corect a reținut că în perioada detenției condamnatului Curudimov Dmitrii în această instituție penitenciară, i-au fost încălcate drepturile garantate de art. 3 din Convenția.

Colegiul judiciar consideră că, judecătorul de instrucție corect a reținut cele constatate în Raportul Comisiei pentru prevenirea torturii din 09 iunie 2017 în urma vizitei la Penitenciarul nr. 5 Cahul. Potrivit acestui Raport s-a constatat că există probleme de supraaglomerare a celulelor, din care motive deținuții nu sunt asigurați cu suprafața locativă de 4 m^2 garantate de lege. De asemenea, au fost constatate probleme cu asigurarea deținuților cu lenjerie de pat, și privind condiții anti-sanitare la baie.

Totodată, potrivit Raportului Ombudsmanului din 03 septembrie 2019 în urma vizitei la Penitenciarul nr. 5 Cahul, s-a constatat existența în continuare a problemei supraaglomerării celulelor, precum și nivelul necorespunzător a asistenței medicale în instituția penitenciară.

Astfel, Colegiul judiciar constată că la fel în perioada din 2017 nu s-a înregistrat dinamica pozitivă referitor la îmbunătățirea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul.

În acest sens, Colegiul judiciar la fel consideră necesar de apreciat critic Raportul de evaluare a condițiilor de detenție prezentat de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul la materialele dosarului (f/d 129-134).

Colegiul judiciar constată că, în acest Raport administrația penitenciarului indicând că în celule unde s-a deținut condamnatul Curudimov Dmitrii ultimul a beneficiat de suprafața locativă de 4 m^2 garantată de lege, nu a indicat în raport dacă suprafața blocului sanitar a fost inclusă în suprafața generală a celulei sau nu. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, suprafața blocului sanitar nu urmează să fie inclusă în suprafața celulei, și astfel nu rezultă clar a beneficiat condamnatul Curudimov Dmitrii de suprafața locativă de 4 m^2 sau nu. Totodată, în raport nu a fost indicat cu câte persoane s-a deținut condamnatul Curudimov Dmitrii în celule pe perioada deținerii.

Astfel, Colegiul judiciar consideră că la caz prin raportul prezentat nu au fost combătute pretențiile privind supraaglomerarea celulelor invocate de condamnat.

Totodată, Colegiul judiciar constată că problema supraaglomerării celulelor în cazul condamnatului Curudimov Dmitrii, a fost soldată și cu problema lipsei asistenței medicale corespunzătoare, demonstrate în cauza.

Colegiul judiciar constată că, potrivit Raportului Penitenciarului nr. 5 Cahul prezentat la dosar, nu au fost combătute pretențiile condamnatului referitor la insuficiența medicilor din cadrul instituției penitenciare, faptul care influențează nemijlocit la calitatea asistenței medicale. Totodată, Colegiul judiciar apreciază ca întemeiate argumentele condamnatului din plângerea precum că, argumentul precum că instituția penitenciară are încheiate contracte cu diferite centre medicale, nu înseamnă automat că asistența medicală în cadrul penitenciarului este de un nivel corespunzător.

Mai mult ca atât, condamnatul în plângerea sa a invocat existența încheierilor judecătorului de instrucție din 21 martie 2019 și 25 noiembrie 2019, prin care s-a constatat faptul deținerii acestuia în condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 5 Cahul, faptul care demonstrează că situația nu s-a schimbat.

Astfel, Colegiul judiciar constată că, la caz nu a fost probat faptul că în Penitenciarul nr. 5 Cahul, condamnatul Curudimov Dmitrii nu s-a confruntat cu

condiții de detenție inumane și degradante. Astfel, judecătorul de instrucție corect a constatat încălcarea drepturilor condamnatului Curudimov Dmitrii garantate de art. 3 din Convenție, în perioada deținerii în Penitenciarul nr. 5 Cahul.

Totodată, Colegiul judiciar consideră că judecătorul de instrucție corect a respins pretențiile condamnatului Curudimov Dmitrii față de condiții de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia.

În acest sens, judecătorul de instrucție corect a făcut trimitere la Raportul Consiliului pentru prevenirea torturii și tratamentului inuman și degradant, potrivit căruia, Penitenciarul nr. 1 Taraclia nu a fost recunoscut ca penitenciar în care condiții de detenție sunt precare.

Faptul că, condiții de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia sunt mai bune și ating nivelul minim de standarde prevăzute pentru condiții de detenție stipulate de art. 3 din Convenție, se demonstrează prin Raportul Avocatului Poporului din 20 august 2018, care a constatat că, numărul de paturi în celule corespunde numărului deținuților.

De asemenea, potrivit Raportului prezentat de Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia, pe toată perioadă de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia, condamnatul Curudimov Dmitrii a beneficiat de suprafața locativă mai mare decât 4 m^2 (f/d 135-140).

Totodată, potrivit raportului menționat, condamnatul Curudimov Dmitri a beneficiat de plimbări zilnic conform graficului aprobat, de la deșteptare până la stingere.

În acest sens, Colegiul judiciar consideră că judecătorul de instrucție corect a constatat că, Raportul Penitenciarului nr. 1 Taraclia cu fotografiile anexate combate pretențiile condamnatului Curudimov Dmitrii, referitor la condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia.

Pe cale de consecință, Colegiul judiciar consideră că recursul declarat de către Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia, urmează să fie respins ca nefondat.

De asemenea, Colegiul judiciar consideră că, judecătorul de instrucție corect a respins plângerea condamnatului privind constatarea deținerii în condiții precare de detenție în perioadă din 03 noiembrie 2017 până la 17 ianuarie 2018, ca fiind depusă tardiv.

Conform art. 473^2 alin. (5) Cod de procedură penală „*plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.*"

Colegiul judiciar constată că, din materialele dosarului rezultă că, la data de 17 ianuarie 2018, condamnatul Curudimov Dmitrii a fost eliberat din detenție din Penitenciarul nr. 5 Cahul, fiind plasat înapoi în detenție la data de 05 octombrie 2021.

Prevederile art. 473^2 – 473^4 Cod de procedură penală au intrat în vigoare începând cu data de 01 ianuarie 2019, adică când condamnatul se afla la libertate.

Respectiv, Colegiul judiciar consideră că condamnatul Curudimov Dmitrii urma să depună plângerea pentru deținerea în condiții precare de detenție în perioada din 03 noiembrie 2017 până la 17 ianuarie 2018, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prevederilor sus menționate și anume, până la 01 mai 2019.

Însă, condamnatul nu a acționat în acest termen, din care considerente judecătorul de instrucție corect a reținut că plângerea cu privire la această perioadă de detenție, este depusă tardiv.

Din aceste considerente, recursul condamnatului Curudimov Dmitrii la fel este nefondat și urmează să fie respins.

În baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, conducându-se de prevederile art. art. 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul judiciar,-

D E C I D E :

Se resping ca nefondate, recursurile ordinare declarate de către Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia și condamnatul Curudimov Dmitri.

Se menține, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 08 august 2023, pronunțată în cauza, la plângerea condamnatului Curudimov Dmitri

împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova, referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Vitalie Movilă

Judecătorii:

Evghenii Dvurecenschii

Serghei Pilipenco